

SETBA PŘINÁŠÍ ZARUČENÝ UŽITEK

Matouš 13,18-23 Výklad podobenství o rozsévači

Introit

Naše duše s touhou vzhlíží k Hospodinu, on je naše pomoc, náš štít. Z něho se raduje naše srdce, my doufáme v jeho svaté jméno. Tvoje milosrdenství bud', Hospodine, s námi; na tebe s důvěrou čekáme!

První čtení Matouš 13,1-17 Podobenství o rozsévači

Toho dne vyšel Ježíš z domu a posadil se u moře. Shromáždil se k němu tak veliký zástup, že musel vstoupit na loď; posadil se v ní a celý zástup stál na břehu. I mluvil k nim mnoho v podobenstvích: "Vyšel rozsévač rozsívat. Když rozsíval, padla některá zrna podél cesty, a přilétli ptáci a sezobali je. Jiná padla na skalnatou půdu, kde neměla dost země, a hned vzešla, protože nebyla hluboko v zemi. Ale když vyšlo slunce, spálilo je; a protože neměla kořen, uschla. Jiná zas padla mezi trní; trní vzrostlo a udusilo je. A jiná zrna padla do dobré země a dala užitek, některé sto zrn, jiné šedesát a jiné třicet. Kdo má uši, slyš!"

Učedníci k němu přistoupili a řekli: "Proč k nim mluvíš v podobenstvích?" On jim odpověděl: "Protože vám je dáno znáti tajemství království nebeského, jim však není dáno. Kdo má, tomu bude dáno a bude mít ještě víc; ale kdo nemá, tomu bude odňato i to, co má. Proto k nim mluvím v podobenstvích, že hledíce nevidí a slyšíce neslyší a nechápou. A plní se na nich prorocství Izaiášovo: 'Budete stále poslouchat, a nepochopíte, ustavičně budete hledět a nevidíte. Neboť obrostlo tukem srdce tohoto lidu, ušima nedoslýchají a oči zavřeli, takže nevidí očima a ušima neslyší, srdcem nepochopí a neobráti se - a já je neuzdravím.' Blažené vaše oči, že vidí, i vaše uši, že slyší. Amen, pravím vám, že mnozí proroci a spravedliví toužili vidět, na co vy hledíte, ale neviděli, a slyšet, co vy slyšíte, a neslyšeli."

Text kázání Mt 13,18-23

Vy tedy slyšte výklad podobenství o rozsévači. Pokaždé, když někdo slyší slovo o království a nechápe, přichází ten zlý a vyrve, co bylo zaseto do jeho srdce; to je ten, u koho se zaseto podél cesty. U koho bylo zaseto na skalnatou půdu, to je ten, kdo slyší slovo a hned je s radostí přijímá; ale nezakořenilo v něm a je nestálý: když přijde tíseň nebo pronásledování pro to slovo, hned odpadá. U koho bylo zaseto do trní, to je ten, kdo slyší slovo, ale časné starosti a vábivost majetku slovo udusí, a zůstane bez úrody. U koho bylo zaseto do dobré země, to je ten, kdo slovo slyší i chápe a přináší úrodu, jeden stonásobnou, druhý šedesátinásobnou, třetí třicetinásobnou."

Ježíšovo podobenství i jeho výklad dobře mapuje naše zacházení se slovy,

s tím co slyšíme a jako bychom neslyšeli. Je to naše běžná zkušenost. Lidé nám naslouchají, někdy přitakají, ale smysl naší řeči jim uniká. Slova padající podél cesty, kde je udusaná hlína, slova padající na skalnatou půdu, kde je trochu vlhké zeminy, ale pod ní je skála nebo slova padající do trní, kde nemají vzduch ani slunce. To je naše zkušenost. Pokud jde o prázdné řeči, pak je dobře, že taková slova nezakoření a nerostou.

Ježíš však nabízí slovo o Božím království, slovo, ze kterého lze žít. On je tím rozsévatelem, který zasévá dobré zrno, nese dobrou zprávu o životě. Jeho slovo má sílu. Jeho slovo přináší skvělé výnosy. Svým podobenstvím nás chce přimět, abychom mu naslouchali, protože ten, kdo ho opravdu uslyší ponese mnohonásobný užitek.

Byla jsem na Vysočině a tam nastala svízelná situace pro jednotlivé sbory v okolí Nového Města na Moravě. Celá oblast zůstala bez kazatelů. Týká se to sedmi až osmi kazatelských míst. Kazatelé odešli nebo odcházejí a noví nejsou. Sbory si poradí s mnoha oblastmi svého života, ale nedělní bohoslužby bez kazatele si my evangelíci moc představit nedovedeme. A takových míst je v naší zemi víc. Možná je to tím, že kazatelé nevidí užitečnost své práce. Kostely jsou poloprázdné a křesťanů ubývá. Důvody mohou být dva. Naši posluchači naslouchají, ale neslyší a naše kázání padá podobně jako Ježíšovo v podobenství jen na místa, kde slovo nepřináší užitek. Nebo my kazatelé, ale i vy, kteří o Kristově slovu svědčíte v terénu, nemáme to správné zrno.

Ježíš je si svou setbou jistý. Jeho setba, pokud padne na úrodnou půdu přináší stonásobný užitek, někdy jen šedesátinásobný nebo třicetinásobný, ale i to je výborný výsledek. Pokud budeme věrní Ježíšově setbě, nemusíme tedy mít o její osud starosti. Ježíšovo kázání se vyplatí za každých okolností. Podobenství o rozsévání je tedy zaslíbením, abychom se neobávali o osud zprávy o Boží lásce. Ta, když padne na úrodnou půdu vykoná dobrou práci.

Nejzajímavější a nejzákladnější z osudů zrna, které padlo mimo dobrou půdu je ten, kdy zrno padne na udusanou cestu a vůbec do půdy nepronikne. Ježíš mluví o těch, kdo nepochopili. Kdybychom opsali řecké slovo, které Matouš zde použil, pak bychom mluvili o nepřijetí slova, o neuchopení slova.

Jde o lidská srdce, o půdu našeho srdce, do kterého setba nemůže proniknout. Nepochopit Boží lásku lze tak, že o ni nemám zájem. Srdce obrostlá tukem, jak připomíná Ježíš proroka Izajáše. Nebo Ezechiel mluví podobně, zase o kamenném srdci, které Bůh může vyměnit: „...odstraním z jejich těla srdce kamenné a dám jim srdce z masa, aby se řídili mými nařízeními, zachovávali

moje řády a jednali podle nich. I budou mým lidem a já jim budu Bohem."

Srdce máme spojeno s láskou, s citem. Pro biblického člověka je všechno myšlení v lidském nitru spojené se srdcem. Když tohle víme, může se nám jevit jako nepodstatná láska a srdce jen jako náhradní slovo pro myšlení nebo rozum. Zajímavé jsou z tohoto pohledu zjištění vědců, že v našem těle není jedno konkrétní místo, které by zodpovídalo za naši osobnost. Hledali místo v mozku, kde by se soustředilo naše myšlení, naše já. Nakonec museli konstatovat, že lidskou osobnost tvoří celý člověk, všechno společně.

Bez srdce, bez lásky a citu se tedy žádný člověk neobejde. Slovo o Božím království potřebuje pro svůj růst i citlivé a měkké srdce. Chápat Boží slovo neznámá jen rozumově ho uchopit a pak o něm umět mluvit. Nestačí se podle něho řídit. Pochopit Boží slovo znamená přijmout jen, ztotožnit se s ním.

Ježíšovo slovo není učení, které bychom se nabíflovali, ale naděje a láska, která když zapustí kořeny, pak ji nemůže nikdo vyrvat a polidštuje každý život. Je to slovo, které člověkem proroste, člověka přibližuje Božímu obrazu v sobě.

Zrno padlé na skalnatou půdu a do trní nepřináší užitek, i když zapustilo kořen, vyrostlo z něj pár lístků a zdálo by se, že je na světě nový křesťan. Ale celé to trvá jen krátký čas. Nadšený křesťan zpívá a raduje se, ale pak, když přichází potíže a všechno není tak krásné a snadné jak se zdálo, zrno uschne.

Nebo je zpráva o království jen jedna z mnoha zpráv, které se dotýkají našich uší a časem přestane být zajímavá. Ježíšova setba nebyla pochopena, nebyla posluchačem uchopena. Setba sice, že vzešla, ale nezakořenila nebo se stala jen jednou ze starostí, které člověka zaměstnávají. Péče o zajištění života Boží slovo udusí.

Slovo o kráse a blízkosti Božího království, o spravedlnosti, o lásce, o odpuštění má svou sílu, která se projevuje ve všem, co člověk koná. Je to síla, která promění naše vnitřní nastavení vůči Bohu i světu. Přijetí, zakořenění Kristova slova přináší naději a lásku do všech všedních starostí, přináší užitek pro rodinný život, do vzájemných lidských vztahů, zbavuje strachu při obhajobě pravdy, suché vědecké bádání naplňuje nadšením a přináší do lidské práce pokoru. Často se mezi křesťany mluví o obrácení jako o příležitosti, kterou nelze propásnout. Rozsévač seje a kdo setbu nepřijme je ztracen.

Avšak Ježíš právě z těchto důvodů mluví k posluchačům v podobenstvích, v hádankách, aby byli zachráněni, aby se nebáli si slovo o království pustit do svého nitra. Možná to nebude dnes ani zítra, ale přijde čas, kdy člověk bude o Boží slovo stát a své srdce mu otevře.

Často a rádi mluví křesťané o dobrých skutcích, o nutnosti konat dobré skutky. Dáváme si na nich záležet. I děti jsou vedeny k dobrým skutkům. Ale dobré skutky pokud za nimi nestojí dobře zakořeněné Boží slovo, přestanou být po čase zajímavé a mohou dokonce druhé obtěžovat.

Důvěřovat Ježíšově setbě je to nejlepší, co můžeme dělat. Přijmout jeho slovo do srdce a pak už ostatní nechat na něm. Nemusíme se snažit konat to, či ono. Dobré zrno v dobré půdě udělá své a přináší zaručený užitek a ten je spojený s novým dobrým zrnem, které je vhodné pro další setbu. Amen

Poslání: *Každý ať slouží druhým tím darem milosti, který přijal; tak budete dobrými správci milosti Boží v její rozmanitosti. Kdo káže, ať zvěstuje slovo Boží. Kdo slouží, ať to činí ze síly, kterou dává Bůh - tak aby se všechno dělo k oslavě Boží skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva i moc na věky věků.*

Požehnání: *Ať Hospodin ti žehná a chrání tě, ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv, ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. Amen*